

Bruselj, 21.11.2023
C(2023) 9519 final

MNENJE KOMISIJE

z dne 21.11.2023

o osnutku proračunskega načrta Slovenije

{SWD(2023) 951 final}

(Besedilo v slovenskem jeziku je edino verodostojno)

MNENJE KOMISIJE

z dne 21.11.2023

o osnutku proračunskega načrta Slovenije

(Besedilo v slovenskem jeziku je edino verodostojno)

OZADJE

1. Uredba (EU) št. 473/2013¹ vsebuje določbe o okrepljenem spremljanju proračunskih politik v euroobmočju za zagotavljanje skladnosti nacionalnih proračunov s smernicami o ekonomski politiki, objavljenimi v okviru Pakta za stabilnost in rast ter evropskega semestra za usklajevanje ekonomskih politik.
2. V skladu s členom 6 Uredbe (EU) št. 473/2013 morajo države članice vsako leto do 15. oktobra Komisiji in Euroskupini predložiti osnutek proračunskega načrta, v katerem so določeni proračunski cilji za prihodnje leto ter opisani glavni vidiki proračunskih obetov za sektor država in njegove podsektorje.
3. Komisija je 8. marca 2023 sprejela sporočilo² o smernicah za fiskalno politiko za leto 2024, v katerem je potrdila, da bo splošna odstopna klavzula Pakta za stabilnost in rast deaktivirana konec leta 2023.
4. Komisija je 26. aprila 2023 predstavila tri zakonodajne predloge³ za izvedbo celovite reforme fiskalnega okvira EU. Osrednji cilj predlogov je z reformami in naložbami okrepiti vzdržnost javnega dolga ter spodbujati trajnostno in vključujočo rast. Komisija se v svojih predlogih zavzema za izboljšanje nacionalne odgovornosti, poenostavitev okvira in premik k večji srednjeročni osredotočenosti v povezavi z učinkovitim in skladnejšim izvrševanjem. V skladu s sklepi Sveta, sprejetimi 14. marca 2023⁴ in 27. oktobra 2023⁵, je cilj zaključiti zakonodajno delo v letu 2023. Ker novi pravni okvir, ki bo temeljil na rezultatih tekočega pregleda ekonomskega upravljanja, še ni vzpostavljen, se še naprej uporablja veljavni pravni okvir. Fiskalna komponenta specifičnih priporočil za države iz pomladi 2023 je vključevala elemente zakonodajnih predlogov z dne 26. aprila 2023, ki so skladni z obstoječo zakonodajo.

---

¹ Uredba (EU) št. 473/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. maja 2013 o skupnih določbah za spremljanje in ocenjevanje osnutkov proračunskih načrtov ter zagotavljanje zmanjšanja čezmernega primanjkljaja držav članic v euroobmočju (UL L 140, 27.5.2013, str. 11).

² Sporočilo Komisije Svetu – Smernice za fiskalno politiko za leto 2024 (COM(2023) 141 final z dne 8. marca 2023).

³ Predlog Komisije za uredbo Evropskega parlamenta in Sveta o učinkovitem usklajevanju ekonomskih politik in večstranskem proračunskem nadzoru ter razveljavitvi Uredbe Sveta (ES) št. 1466/97 (COM(2023) 240 final z dne 26. aprila 2023); Predlog Komisije za uredbo Sveta o spremembi Uredbe (ES) št. 1467/97 o pospežitvi in razjasnitvi izvajanja postopka v zvezi s čezmernim primanjkljajem (COM(2023) 241 final z dne 26. aprila 2023); Predlog Komisije za direktivo Sveta o spremembi Direktive 2011/85/EU o zahtevah v zvezi s proračunskimi okviri držav članic (COM(2023) 242 final z dne 26. aprila 2023).

⁴ Sklepi Sveta o usmeritvah za reformo okvira ekonomskega upravljanja EU za sejo Sveta ECOFIN 14. marca 2023 (6995/1/23 – REV 1).

⁵ Zasedanje Evropskega sveta (26. in 27. oktobra 2023) – sklepi EUCO 14/23.

5. Kot je Komisija napovedala v svojih smernicah za fiskalno politiko za leto 2024⁶, bo Svetu predlagala, naj spomladi 2024 na podlagi podatkov o realizaciji za leto 2023 in v skladu z obstoječimi pravnimi določbami začne postopke v zvezi s čezmernim primanjkljajem, ki temeljijo na primanjkljaju. Države članice so bile pozvane, naj to upoštevajo pri izvrševanju svojih proračunov za leto 2023 in pripravi osnutkov proračunskih načrtov za leto 2024.
6. Mehanizem za okrevanje in odpornost⁷ zagotavlja finančno podporo za izvajanje reform in naložb, zlasti za spodbujanje zelenega in digitalnega prehoda. Cilj mehanizma je tudi povečati odpornost energetskega sistema Unije z zmanjšanjem odvisnosti od fosilnih goriv in diverzifikacijo oskrbe z energijo na ravni Unije (v nadaljnjem besedilu: cilji REPowerEU)⁸. Mehanizem bo okrepil odpornost in potencialno rast gospodarstev držav članic, kar prispeva k ustvarjanju delovnih mest in vzdržnim javnim financam. Del te podpore je v obliki nepovratne finančne podpore (nepovratnih sredstev), ki vključuje fiskalno spodbudo, ki jo financira Unija. Mehanizem za okrevanje in odpornost skupaj s skladi kohezijske politike in mehanizmom za pravični prehod podpira pravično in vključujoče okrevanje v EU v skladu z evropskim stebrom socialnih pravic.
7. Ekonomska politika bi morala biti še naprej usmerjena v obvladovanje tveganj, povezanih z visoko inflacijo, in reševanje dolgoročnih izzivov. Inflacija v euroobmočju je kljub zniževanju še vedno eno najbolj zaskrbljujočih vprašanj. Bistveno je, da se inflacija še naprej znižuje in da inflacijska pričakovanja ostanejo dobro zasidrana ob dosledni denarni in fiskalni politiki, hkrati pa bi morala v razmerah velike negotovosti ostati prožna. Zlasti bi bilo treba v letih 2023 in 2024 čimprej postopoma odpraviti izredne energetske podpirne ukrepe, sprejete v odziv na šok zaradi cen energije, s tem povezane prihranke pa bi bilo treba uporabiti za zmanjšanje javnofinančnih primanjkljajev. Če bi bili zaradi ponovnih zvišanj cen energije potrebni novi ali nadaljnji podporni ukrepi, bi morali biti namenjeni zaščiti ranljivih gospodinjstev in podjetij, hkrati pa biti fiskalno vzdržni in ohranjati spodbude za varčevanje z energijo. Poleg tega bi morale države članice še naprej ohranjati nacionalno financirane javne naložbe in zagotavljati učinkovito črpanje nepovratnih sredstev iz mehanizma za okrevanje in odpornost ter drugih skladov EU, zlasti za spodbujanje zelenega in digitalnega prehoda.

UGOTOVITVE V ZVEZI S SLOVENIJO

8. Slovenija je 13. oktobra 2023 predložila osnutek proračunskega načrta za leto 2024. Komisija je na tej podlagi sprejela naslednje mnenje v skladu s členom 7 Uredbe (EU) št. 473/2013 in ob upoštevanju priporočila Sveta za Slovenijo z dne 14. julija 2023⁹.

---

⁶ Sporočilo Komisije Svetu – Smernice za fiskalno politiko za leto 2024 (COM(2023) 141 final z dne 8. marca 2023).

⁷ Uredba (EU) 2021/241 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. februarja 2021 o vzpostavitvi Mehanizma za okrevanje in odpornost (UL L 57, 18.2.2021, str. 17).

⁸ Uredba (EU) 2023/435 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. februarja 2023 o spremembi Uredbe (EU) 2021/241 glede poglavij REPowerEU v načrtih za okrevanje in odpornost ter spremembi uredb (EU) št. 1303/2013, (EU) 2021/1060 in (EU) 2021/1755 ter Direktive 2003/87/ES (UL L 63, 28.2.2023, str. 1).

⁹ Priporočilo Sveta v zvezi z nacionalnim reformnim programom Slovenije za leto 2023 in mnenje Sveta o programu stabilnosti Slovenije za leto 2023 (UL C 312, 1.9.2023, str. 224).

9. Komisija je 24. maja 2023 sprejela poročilo na podlagi člena 126(3) PDEU¹⁰. V njem je bil ocenjen proračunski položaj Slovenije, ker naj bi njen primanjkljaj sektorja država glede na program stabilnosti za leto 2023 v letu 2023 presegel referenčno vrednost 3 % BDP iz Pogodbe. V poročilu je bilo ugotovljeno, da merilo glede primanjkljaja ni bilo izpolnjeno.

10. Glede na osnutek proračunskega načrta naj bi realni BDP Slovenije v letu 2024 zrasel za 2,8 % (1,6 % v letu 2023), inflacija, merjena z indeksom HICP, pa naj bi v letu 2024 znašala 3,9 % (7,6 % v letu 2023). Glede na jesensko napoved Komisije 2023 pa naj bi realni BDP Slovenije v letu 2024 zrasel za 2,0 % (1,3 % v letu 2023), inflacija pa naj bi v letu 2024 znašala 3,9 % (7,5 % v letu 2023).

Glavne razlike med obema sklopoma projekcij odražajo nižje bruto investicije v osnovna sredstva in nižjo zasebno potrošnjo v jesenski napovedi Komisije 2023 za leto 2024.

Na splošno se makroekonomski scenarij, na katerem temeljijo proračunske projekcije v osnutku proračunskega načrta, zdi bolj optimističen kot jesenska napoved Komisije 2023 za leto 2024, medtem ko je za leto 2023 skladen z napovedjo Komisije.

Slovenija izpolnjuje zahtevo iz člena 4(4) Uredbe (EU) št. 473/2013, saj osnutek proračunskega načrta temelji na neodvisno pripravljenih makroekonomskih napovedih.

11. Glede na osnutek proračunskega načrta naj bi se primanjkljaj sektorja država Slovenije v letu 2024 zmanjšal na 3,8 % BDP (v letu 2023 je znašal 4,5 % BDP) in tako ostaja nad 3 % BDP. Zmanjšanje je predvsem posledica nižjih subvencij zaradi odprave ukrepov za ublažitev gospodarskih in socialnih posledic visokih cen energije, nižjih kapitalskih transferjev od napovedane najvišje vrednosti v letu 2023 in nižjih sredstev za zaposlene po zamrznitvi plač v javnem sektorju. Dodatni enkratni odhodki za obnovo po poplavih avgusta 2023 naj bi v letu 2024 znašali 0,8 % BDP¹¹. Vendar naj bi se 0,3 odstotne točke teh dodatnih enkratnih ukrepov financiralo iz Solidarnostnega sklada EU. Dolg sektorja država kot odstotek BDP naj bi se konec leta 2024 zmanjšal na 68,9 % (konec leta 2023 je znašal 69,9 %).

Glede na jesensko napoved Komisije 2023 pa naj bi se primanjkljaj sektorja država Slovenije v letu 2024 zmanjšal na 3,3 % BDP (v letu 2023 je znašal 3,7 % BDP), medtem ko naj bi se dolg sektorja država kot odstotek BDP konec leta 2024 zmanjšal na 68,4 % BDP (konec leta 2023 je znašal 69,3 % BDP).

Glavne razlike med obema sklopoma projekcij za leto 2023 odražajo nižje subvencije in nižje bruto investicije v osnovna sredstva v jesenski napovedi Komisije 2023 ter nižje kapitalske transferje zaradi tveganj pri izvajanju, ki izhajajo iz dolgotrajnih upravnih postopkov za pripravo projektov, omejenih zmogljivosti gradbeništva in dolgotrajnih razpisnih postopkov. Za leto 2024 glavne razlike med obema sklopoma projekcij odražajo nižje kapitalske transferje v jesenski napovedi Komisije 2023 in

---

¹⁰ Poročilo Komisije, pripravljeno v skladu s členom 126(3) Pogodbe o delovanju Evropske unije (COM(2023) 631 final z dne 24. maja 2023).

¹¹ Glede na osnutek proračunskega načrta imajo enkratni ukrepi učinek povečanja primanjkljaja v višini 1,2 % BDP v letu 2024 (0,6 % BDP v letu 2023). Ti enkratni ukrepi se nanašajo na kratkoročne izredne stroške za obnovo po poplavih avgusta 2023. Glede na osnutek proračunskega načrta se bodo z enkratnimi ukrepi med drugim financirali izredni ukrepi na področju javne infrastrukture (prometna in vodna infrastruktura), obnova poškodovanih javnih in zasebnih stavb ter pomoč gospodinjstvom in podjetjem. To je v skladu z oceno iz jesenske napovedi Komisije 2023.

nižje bruto investicije v osnovna sredstva kot v letu 2023. Te razlike odražajo tendenco Slovenije, da preceni načrtovano kapitalsko porabo in rezerve za izredne razmere v proračunu. To pogosto privede do višje tekoče porabe, zlasti socialnih transferjev in *ad hoc* ukrepov na strani odhodkov. Poleg tega so v napovedi Komisija za leto 2024 predvideni višji prihodki od prispevkov za socialno varnost kot v osnutku proračunskega načrta.

12. Glede na ocene Komisije naj bi bila fiskalna naravnost¹² v letu 2024 restriktivna pri 1,5 % BDP, potem ko je bila v letu 2023 pretežno nevtralna pri -0,2 % BDP.
13. V osnutku proračunskega načrta se predpostavlja, da se bodo v letu 2024 z nepovratno podporo (nepovratnimi sredstvi) iz mehanizma za okrevanje in odpornost financirali odhodki v višini 0,7 % BDP (v primerjavi z 0,5 % BDP v letu 2023)¹³. To je v skladu s predpostavkami, na katerih temelji jesenska napoved Komisije 2023. Odhodki, financirani z nepovratnimi sredstvi iz mehanizma za okrevanje in odpornost, bodo omogočili visokokakovostne naložbe in reforme za povečanje produktivnosti brez neposrednega učinka na saldo in dolg sektorja država Slovenije. V osnutku proračunskega načrta se poleg tega predpostavlja, da bodo odhodki, podprti s posojili iz mehanizma za okrevanje in odpornost, v letu 2024 znašali 0,2 % BDP (v primerjavi z 0,1 % BDP v letu 2023).
14. Glede na jesensko napoved Komisije 2023 in ob upoštevanju informacij iz osnutka proračunskega načrta naj bi bili ukrepi, sprejeti za ublažitev gospodarskih in socialnih posledic zvišanja cen energije, postopoma v celoti odpravljeni do konca leta 2023. Osnutek proračunskega načrta poleg tega vključuje nove ukrepe na strani prihodkov in odhodkov za leto 2024, ki niso neposredno povezani z razvojem cen energije. Na strani prihodkov ti vključujejo zamrznitev dohodninskih razredov in zmanjšanje prihodkov od dohodnine zaradi spremembe prostovoljnega dela zdravstvenega prispevka v obveznega. Ukrepi na strani odhodkov vključujejo zamrznitev socialnih transferjev, razen pokojnin, in plačnih lestvic v javnem sektorju ter višje subvencije za prevoz. Po oceni Komisije skupni stroški teh ukrepov v letu 2024 znašajo -0,3 % BDP ter naj bi trajno vplivali na javne finance. Poleg tega organi pripravljajo zakon o obnovi po poplavih, ki naj bi vseboval dodatne potrebe po porabi in dodatne vire prihodkov za leto 2024 in pozneje. Proračunske posledice zakona niso vključene niti v osnutek proračunskega načrta niti v napoved Komisije iz jeseni 2023.
15. Svet je 14. julija 2023 Sloveniji priporočil, naj zagotovi preudarno fiskalno politiko, zlasti z omejitvijo nominalnega povečanja nacionalno financiranih neto primarnih odhodkov¹⁴ v letu 2024 na največ 5,5 %. Glede na jesensko napoved Komisije 2023 naj bi se neto nacionalno financirani primarni odhodki Slovenije v letu 2024 povečali

---

¹² Fiskalna naravnost se meri kot sprememba primarnih odhodkov sektorja država brez dodatnega proračunskega učinka diskrecijskih ukrepov na strani prihodkov, pri čemer so izključeni enkratni in ciklični odhodki za brezposelnost, vključeni pa so odhodki, ki se financirajo z nepovratno podporo (nepovratnimi sredstvi) iz mehanizma za okrevanje in odpornost ter drugih skladov Unije, glede na srednjeročno (10-letno) povprečno potencialno stopnjo rasti BDP, izražena kot razmerje do nominalnega BDP.

¹³ Slovenija je do novembra 2023 iz mehanizma za okrevanje in odpornost prejela nepovratno podporo (nepovratna sredstva) v višini 0,4 % BDP.

¹⁴ Neto primarni odhodki so opredeljeni kot nacionalno financirani odhodki brez diskrecijskih ukrepov na strani prihodkov ter brez odhodkov za obresti in odhodkov za ciklično brezposelnost.

za 2,9 %¹⁵, kar je pod priporočeno najvišjo stopnjo rasti. To je skladno s priporočilom Sveta.

16. Poleg tega je Svet Sloveniji priporočil, naj ukrepa tako, da v letih 2023 in 2024 čimprej postopoma odpravi veljavne izredne energetske podporne ukrepe, pri čemer uporabi s tem povezane prihranke za zmanjšanje javnofinančnega primanjkljaja. Svet je Sloveniji nadalje priporočil, naj, če bodo zaradi ponovnih zvišanj cen energije potrebni novi ali nadaljnji podporni ukrepi, zagotovi, da bodo ti usmerjeni v zaščito ranljivih gospodinjstev in podjetij, da bodo fiskalno vzdržni in da bodo ohranili spodbude za varčevanje z energijo.

Glede na jesensko napoved Komisije 2023 naj bi neto proračunski stroški¹⁶ energetskih podpornih ukrepov znašali 0,9 % BDP v letu 2023 ter 0,0 % v letih 2024 in 2025. Če so bili povezani prihranki porabljeni za zmanjšanje javnofinančnega primanjkljaja, kot je priporočil Svet, bi te projekcije pomenile fiskalno prilagoditev v višini 0,9 % BDP v letu 2024, neto nacionalno financirani primarni odhodki¹⁷ pa bi imeli v navedenem letu restriktiven učinek na fiskalno naravnost v višini 1,5 % BDP.

V letih 2023 in 2024 naj bi bili energetski podporni ukrepi čimprej postopoma odpravljeni. To je skladno s priporočilom Sveta. Poleg tega naj bi se s tem povezani prihranki uporabili za zmanjšanje javnofinančnega primanjkljaja. To je skladno s priporočilom Sveta.

17. Svet je Sloveniji poleg tega priporočil, naj ohrani nacionalno financirane javne naložbe in zagotovi učinkovito črpanje nepovratnih sredstev iz mehanizma za okrevanje in odpornost ter drugih skladov Unije, zlasti za spodbujanje zelenega in digitalnega prehoda.

Glede na jesensko napoved Komisije 2023 naj bi neto nacionalno financirane naložbe v letu 2024 ostale stabilne pri 5,0 % BDP (tudi v letu 2023 so znašale 5,0 % BDP), zato se pričakuje, da bodo ohranjene. To je skladno s priporočilom Sveta. Javnofinančni odhodki, ki se financirajo s prihodki iz skladov EU, vključno z nepovratnimi sredstvi iz mehanizma za okrevanje in odpornost, pa naj bi se v letu 2024 povečali na 1,8 % BDP (z 1,6 % BDP v letu 2023).

18. Poleg tega je Svet 14. julija 2023 Sloveniji priporočil tudi, naj v obdobju po letu 2024 še naprej izvaja srednjeročno fiskalno strategijo postopne in vzdržne konsolidacije v kombinaciji z naložbami in reformami, ki spodbujajo večjo trajnostno rast, da bi dosegla preudaren srednjeročni fiskalni položaj.

---

¹⁵ Pri tem so upoštevani enkratni ukrepi v letu 2024 v višini 1,6 % BDP, povezani s kratkoročnimi izrednimi stroški za obnovo po poplavih avgusta 2023 (in enkratni ukrepi v letu 2023 v višini 0,9 % BDP, povezani z istim vzrokom). 0,2 odstotne točke teh enkratnih ukrepov v letu 2023 in 0,4 odstotne točke v letu 2024 naj bi se financiralo iz Solidarnostnega sklada EU. Svet je 14. julija 2023 omenil tudi na uničujoče poplave, ki so maja 2023 prizadele Italijo, in se dogovoril, da se bodo stroški neposredne izredne podporne v zvezi s temi poplavami upoštevali pri poznejših ocenah skladnosti in se bodo načeloma šteli za enkratne in začasne ukrepe. Podoben pristop je bil uporabljen za uničujoče poplave, ki so avgusta 2023 prizadele Slovenijo.

¹⁶ Številka predstavlja raven letnih proračunskih stroškov navedenih ukrepov, vključno s prihodki in odhodki ter, kadar je ustrezno, brez prihodkov od davkov na nepričakovane dobičke dobaviteljev energije.

¹⁷ Ta prispevek se meri kot sprememba primarnih odhodkov sektorja država brez dodatnega proračunskega učinka diskrecijskih ukrepov na strani prihodkov, pri čemer so izključeni enkratni in ciklični odhodki za brezposelnost ter odhodki, ki se financirajo z nepovratno podporo (nepovratnimi sredstvi) iz mehanizma za okrevanje in odpornost ter drugih skladov Unije, glede na srednjeročno (10-letno) povprečno potencialno nominalno stopnjo rasti BDP, izražena kot razmerje do nominalnega BDP.

Osnutek proračunskega načrta ne vključuje proračunskih projekcij po letu 2024. Pričakuje se, da bosta na javne finance po letu 2024 med drugim vplivala še nedokončani zakon o obnovi po poplavah, s katerim bodo določeni potrebe po porabi in dodatni viri prihodkov, ter reforma plačnega sistema v javnem sektorju, o kateri sedaj potekajo pogajanja.

19. Svet je 14. julija 2023 Sloveniji priporočil tudi, naj zagotovi dolgoročno javnofinančno vzdržnost sistemov zdravstvenega varstva in dolgotrajne oskrbe ter ponovno uravnoteži davčne prihodke v smeri rasti prijaznejših in bolj trajnostnih virov. Slovenija je 21. julija 2023 sprejela novo zakonodajo o dolgotrajni oskrbi, ki bo v celoti začela veljati do konca leta 2025. Novi prispevek za financiranje dolgotrajne oskrbe bo uveden julija 2025. Učinek na dolgoročno vzdržnost še ni bil v celoti ocenjen. Poleg tega se glede na osnutek proračunskega načrta pripravlja tudi zdravstvena reforma, predstavljene pa so bile tudi usmeritve zdravstvene politike za leti 2024 in 2025. Pričakuje se, da bodo z zakonom uvedeni ukrepi, tudi trajne narave, za zmanjšanje odhodkov zdravstvene blagajne. Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti je socialnim partnerjem predstavilo izhodišča za pokojninsko reformo, vključno z morebitno višjo upokojitveno starostjo, revidirano formulo za usklajevanje pokojnin in spremembami izračuna pokojninske osnove. Dodatno pokojninsko zavarovanje bi bilo določeno v ločenem zakonu. Vlada je sindikatom javnega sektorja predložila izhodišča za prenovo plačnega sistema v javnem sektorju in odpravo nesorazmerij v osnovnih plačah, pogajanja pa še potekajo.

20. Glede na napoved Komisije naj bi bila rast neto nacionalno financiranih primarnih odhodkov v letu 2024 skladna s priporočeno najvišjo stopnjo rasti.

Poleg tega se glede na jesensko napoved Komisije 2023 in ob upoštevanju informacij iz osnutka proračunskega načrta Slovenije pričakuje, da bodo izredni energetski podporni ukrepi do konca leta 2023 postopoma odpravljeni. Povezani prihranki naj bi se v celoti uporabili za zmanjšanje primanjkljaja sektorja država v letu 2024.

Poleg tega se pričakuje, da bo Slovenija ohranila nacionalno financirane javne naložbe. Slovenija bi morala tudi še naprej zagotavljati učinkovito črpanje nepovratnih sredstev iz mehanizma za okrevanje in odpornost ter drugih skladov EU.

Komisija na splošno meni, da je osnutek proračunskega načrta Slovenije skladen s priporočilom Sveta z dne 14. julija 2023.

Hkrati naj bi glede na projekcije Komisije nominalni proračunski primanjkljaj Slovenije v letu 2024 znašal 3,3 % BDP, kar je nad referenčno vrednostjo 3 % BDP iz Pogodbe, delež javnega dolga pa naj bi v letu 2024 znašal 68,4 %, kar je nad referenčno vrednostjo iz Pogodbe, ki znaša 60 % BDP, vendar je za 6,0 odstotne točke BDP nižji kot ob koncu leta 2021.

Komisija poleg tega meni, da je Slovenija dosegla določen napredek v zvezi s strukturnimi elementi fiskalnih priporočil, ki jih je Svet izdal 14. julija 2023, ter zato poziva slovenske organe, naj dosežejo nadaljnji napredek na tem področju.

V poročilih o državah za leto 2024 bo vključen izčrpen opis napredka, doseženega pri izvajanju specifičnih priporočil Sveta za države, ocena tega napredka pa bo opravljena v okviru specifičnih priporočil Sveta za države, ki jih bo Komisija priporočila spomladi 2024.

Tabela: Ključni makroekonomski in fiskalni podatki

		2022	2023		2024	
		Realizacija	OPN	KOM	OPN	KOM
Realni BDP (sprememba v %)		2,5	1,6	1,3	2,8	2,0
Inflacija (HICP) (%; letno povprečje)		9,3	7,6	7,5	3,9	3,9
Saldo sektorja država (v % BDP)		-3,0	-4,5	-3,7	-3,8	-3,3
Primarni saldo (v % BDP)		-1,9	-3,3	-2,5	-2,5	-2,0
Bruto dolg sektorja država (v % BDP; ob koncu leta)		72,3	69,9	69,3	68,9	68,4
		KOM	KOM		KOM	
Fiskalna naravnost (*) (v % BDP)		-1,8	-0,2		1,5	
Fiskalna prilagoditev (**) (v % BDP)		-1,9	0,4		1,5	
Sprememba skupnih neto proračunskih stroškov energetskih podpornih ukrepov (v % BDP) (***))		1,0	-0,1		-0,9	
Rast neto nacionalno financiranih primarnih odhodkov (sprememba v %) (A)					2,9	
Priporočena najvišja stopnja rasti neto nacionalno financiranih primarnih odhodkov (****) (sprememba v %) (B)					5,5	
Razlika od priporočene rasti neto nacionalno financiranih primarnih odhodkov (v odstotnih točkah) (B-A)					2,7	

Opombe:

(*) Sprememba primarnih odhodkov sektorja država brez dodatnega proračunskega učinka diskrecijskih ukrepov na strani prihodkov (in začasnih izrednih ukrepov, povezanih s pandemijo COVID-19), pri čemer so izključeni enkratni in ciklični odhodki za brezposelnost, vključeni pa so odhodki, ki se financirajo z nepovratno podporo (nepovratnimi sredstvi) iz mehanizma za okrevanje in odpornost ter drugih skladov EU, glede na srednjeročno (10-letno) povprečno potencialno nominalno stopnjo rasti BDP. Negativni (pozitivni) predznak kaže na presežek (primanjkljaj) rasti neto nacionalno financiranih primarnih odhodkov glede na srednjeročno potencialno rast BDP, kar ustreza ekspanzivni (restriktivni) fiskalni naravnosti.

(**) Sprememba primarnih odhodkov sektorja država brez dodatnega proračunskega učinka diskrecijskih ukrepov na strani prihodkov (in začasnih izrednih ukrepov, povezanih s pandemijo COVID-19), pri čemer so izključeni enkratni in ciklični odhodki za brezposelnost ter odhodki, ki se financirajo z nepovratno podporo (nepovratnimi sredstvi) iz mehanizma za okrevanje in odpornost ter drugih skladov EU, glede na srednjeročno (10-letno) povprečno potencialno nominalno stopnjo rasti BDP. Negativni (pozitivni) predznak kaže na presežek (primanjkljaj) rasti neto nacionalno financiranih primarnih odhodkov glede na srednjeročno potencialno rast BDP, kar ustreza ekspanzivni (restriktivni) fiskalni prilagoditvi.

(***) Energetski podporni ukrepi, zmanjšani za prihodke od novih davkov in dajatev na nepričakovane dobičke proizvajalcev energije.

(****) V skladu s Priporočilom Sveta v zvezi z nacionalnim reformnim programom Slovenije za leto 2023 in mnenjem Sveta o programu stabilnosti Slovenije za leto 2023 (UL C 312, 1.9.2023, str. 224).

(*****) Presežek rasti neto nacionalno financiranih primarnih odhodkov nad priporočeno najvišjo stopnjo rasti, izražen kot odstotek BDP.

OPN: osnutek proračunskega načrta za leto 2024; KOM: jesenska napoved Komisije 2023.

V Bruslju, 21.11.2023

*Za Komisijo
Paolo GENTILONI
Član Komisije*

